

Αρ. Αδείας
01-1323

TAX/MΕΙΟ ΚΟΙΤΜΟΥΛΟΥΡΟΥ

ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ

«Ίδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου»
(Ίωάν. α' 29)

● ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ●
*Όργανο ὁμωνύμου Συλλόγου
Χριστοκοπίδου 12, 105 54 – Ἀθήνα
www.ioannisvaptistis.gr

Τηλέφωνα:
2103212713 - 2103212107
e-mail: info@ioannisvaptistis.gr

● ΕΤΟΣ 61ο – ΤΕΥΧΟΣ 640 ●
● ΙΟΥΛΙΟΣ 2018 ●

● «Ίδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου» (Ίωάν. α' 29) ●

Ίσότητα - Ἀδελφότητα

Ἄρκει τό «θέλω»;

Ἡ ἐλεημοσύνη εἶναι χρέος ὄλων. Ἡ θέσις καί τό κήρυγμα τοῦ θεοπνεύστου Παύλου εἶναι: Ὅλοι οἱ χριστιανοί νά μιμηθοῦν τό πρότυπο τῆς ἐκούσιας ἐλεημοσύνης, τόν Ἰησοῦ Χριστό, καί νά ἔχουν ὡς κίνητρο τό συμφέρον τους: «Γνώμην ἐν τούτῳ δίδωμι. Τοῦτο γάρ ὑμῖν συμφέρει, οἴτινες οὐ μόνον τό ποιῆσαι, ἀλλά καί τό θέλειν προενήρξασθε ἀπό πέρυσι» (Β' Κορ. η' 10). Δηλαδή: «Γνώμη λοιπόν δίνω σ' αὐτό τό θέμα. Αὐτό (τό νά φανῆτε γενναιόδωροι) βεβαίως συμφέρει σέ σᾶς, οἱ ὅποιοι ἄλλωστε πρῶτοι ἀρχίσατε ἀπό πέρυσι, ὄχι μόνο νά κάνετε, ἀλλά καί νά θέλετε αὐτό τό ἔργο».

● Ὅλα ξεκινοῦν ἀπό τή χάρι τοῦ Θεοῦ καί τήν καλή προαίρεσι τοῦ ἀνθρώπου. Κάποτε ὁμως ὑπάρχει ἡ σωστή θεωρητικά τοποθέτησις ὡς πρός τήν ἐλεημοσύνη, φανερώνεται καί κάποια προθυμία, ἀλλά δέν ὑλοποιεῖται.

● Τί κι ἂν θέλη ἡ πηγὴ νά προσφέρῃ νερό στοὺς διψασμένους, ἀφοῦ τό κρατάει στά σπλάχνα της καί δέν τό διοχετεύει;

● Τί κι ἂν θέλη ὁ γιὰ τὸς νά προσφέρῃ τίς ὑπηρεσίες του, ἀφοῦ ἀμελεῖ καί ραθυμεῖ;

Ἡ προθυμία καί ἡ θέλησις πρέπει νά γίνουν προσπάθεια καί ἐνέργεια. Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Μή μέχρι προθυμίας στήν τό καλόν τοῦτο κατόρθωμα, ἀλλά καί τόν ἀπό τῶν ἔργων λάβη μισθόν» (Ε.Π.Ε. 19, 456). Μετά φρασις: Νά μή σταματήσῃ ἡ καλή αὐτή ἐνέργεια στήν προθυμία, ἀλλά νά προχωρήσῃ στήν πραγματοποίησι καί τήν ὀλοκλήρωσι.

Χρειαζεται καί τό «ἐνεργῶ»

Ὁ Παῦλος, γιά νά εἶναι ἡ ροή τῆς ἀγάπης συνεχῆς, θυμίζει, ὅτι ἤδη πρῶτοι οἱ Κορίνθιοι εἶχαν ἀρχίσει νά συλλέγουν χρήματα γιά τίς ἀνάγκες τῶν φτωχῶν.

«Νυνί δέ καί τό ποιῆσαι ἐπιτελέσατε, ὅπως καθάπερ ἡ προθυμία τοῦ θέλαιν, οὕτω καί τό ἐπιτελέσαι ἐκ τοῦ ἔχειν» (Β' Κορ. γ' 11). Δηλαδή: «*Τώρα, λοιπόν, ολοκληρώστε τό ἔργο, ὥστε, ὅπως ὑπήρξε ἡ προθυμία τοῦ νά τό θέλετε, ἔτσι νά γίνῃ καί ἡ ἐκτέλεσίς του ἀπ' ὅ,τι ἔχετε.*»

Εἶναι δυνατόν ἡ θέλησις νά μή γίνε-ται πράξις. Ἄλλα θέλουμε, καί ἄλλα πράττουμε. Μεταξύ θελήσεως καί ἐνεργείας μεσολαβοῦν ἀστάθητοι παράγοντες, ἀδυναμίες, ἄλλα πρόσωπα, κάποτε καί ἐξαρτήσεις.

- Θέλει ὁ ἀλυσοδεμένος νά ἐλευθερωθῆ, ἀλλ' εἶναι πολύ σφιχτές οἱ ἀλυσίδες. Δέν μπορεῖ.

- Θέλει ὁ ναρκομανῆς νά ἀπεξαρτηθῆ, ἀλλά φωνάζει ἀπεγνωσμένα: *Δέν μπορῶ!*

- Θέλει ὁ ἔσω ἄνθρωπος ν' ἀνεβῆ, ἀλλ' ὁ παλαιός τόν τραβάει πρὸς τά κάτω. Τραγικός ὅποιος τό θέλαιν δέν μπορεῖ νά τό κάνῃ ἐνεργεῖν. «*Ὁ οὐ θέλω κακόν, τοῦτο πράσσω*» (Ρωμ. ζ' 15).

Ἡ θέλησις γίνεται ἐνέργεια, ὅταν προσεύχεται ὁ χριστιανός. «*Ἐάν θέλητε, αἰτήσασθε καί γενήσεται ὑμῖν*» (Ἰωάν. ιε' 7). Καί στηρίζεται ὁ ἄνθρωπος ὄχι στη δική του ἀδυναμία, ἀλλά στην παντοδυναμία Ἐκείνου, πού ἔχει «καί τό θέλαιν καί τό ἐνεργεῖν» (Φιλιπ. β' 13).

Στόν Χριστό ἡ ἐλευθερία εἶναι ἀπόλυτη, ἀλλά καί ἡ ἀγάπη ἀπόλυτη, καί ἡ δυνατότητα ἀπόλυτη. Σέβεται ὁ Κύριος τήν ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου. Στόν ἄνθρωπο ὅμως, πού παραδίνει τήν ἐλευθερία του στη χάρι τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεός γίνεται «ὁ ἐνεργῶν τά πάντα ἐν πᾶσιν» (Α' Κορ. ιβ' 6).

Ἡ ἐπιθυμία μας, ὅσο καλή κι ἂν φαίνεται, ἄς μπαίνη κάτω ἀπό τό: «*Τό θέλει ὁ Θεός;*».

Ἄν τό θέλῃ ὁ Θεός καί τό θέλουμε κι ἐμεῖς, πρέπει νά ἐξεταστοῦν οἱ δυνατότητες, ἂν ἔχουμε «τά πρὸς ἀπαρτισμόν» (Λουκ. ιδ' 26). Βέβαια σέ θέματα βασικά, ὅπως ἡ ἐλεημοσύνη, ὅλοι ἔχουν δυνατότητα. Καί ὁ ἀποστ. Παῦλος παρουσιάζει τά στάδια τῆς ἐλεημοσύνης καί τῆς προσφοῆς.

- Ὄταν ἀρχίζουμε ἓνα ἔργο προσφοῆς, γενικώτερα ἔργο ἀγάπης στόν Θεό καί τούς ἀδελφούς, ἄς ἀγωνιζώμαστε νά τό ολοκληρώσουμε. «*Νυνί δέ καί τό ποιῆσαι ἐπιτελέσατε, ὅπως καθάπερ ἡ προθυμία τοῦ θέλαιν, οὕτω καί τό ἐπιτελέσαι ἐκ τοῦ ἔχειν.*» Ὁλοκλήρωσις δέν σημαίνει ἐξωτερική τελειοποίησις καί αἴγλη. Σημαίνει ἀγώνας μέχρι τέλους. «*Ὁ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται*» (Ματθ. ι' 22).

Προσπάθεια

Στά μάτια τοῦ Θεοῦ λάμπει ἡ καρδιά τοῦ χριστιανοῦ, ὄχι τό πορτοφόλι του ἢ ἡ γλῶσσα του ἢ ἡ πέννα του ἢ τά πόδια του. Δηλαδή, σημασία ἔχει ἡ πρόθεσις. Ἄν ἔχη ταυτιστῆ ὁ χριστιανός μέ τό θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὅλα εὐλογοῦνται. Ἀκόμα καί ἡ μή δόσις εἶναι δόσις.

Δέχεται ὁ Θεός τήν προθυμία. Εἶναι εὐπρόσδεκτο καί τό ἐλάχιστο, πού προσφέρει, ἐφ' ὅσον τό προσφέρει ὁ ἄνθρωπος μέ τήν καρδιά του καί δέν ἔχει ἄλλο νά προσφέρῃ. Σημειώνει ὁ Παῦλος: «*Εἰ ἡ προθυμία πρόκειται, καθό ἔάν ἔχη τις εὐπρόσδεκτος, οὐ καθό οὐκ ἔχει*» (Β' Κορ. γ' 12). Δηλαδή: «*Ὄταν ὑπάρχη ἡ προθυμία, ἀπαιτεῖται προσφορά ἐφ' ὅσον κανεῖς ἔχη, ὄχι ἂν δέν ἔχη (ὁ Θεός ἐκτιμᾷ τήν προθυμία του).*»

- Στούς γήινους ἀγῶνες τιμημένος δέν εἶναι ὁ πρωταθλητισμός, ἀλλ' ὁ νόμιμος ἀθλητισμός. Ἔτσι καί στό ἀγώνισμα τῆς ἐλεημοσύνης. Δέν εἶναι ὑποχρεωτικό νά εἶναι ὅλοι πρωταθλητές, ὅπως οἱ Μακεδόνες. Κάποτε μπορεῖ νά γίνουν καί αὐτοί πρωταθλητές. Ἄς εἶναι πάντως τώρα ἀθλητές.

Νά δίνουν κατὰ τήν δυνατότητά τους.

- Ἄς ἀρχίσουν, ἔστω ἀπό τή δεκάτη τῶν φαρισαίων. Νά μή δίνουν οὔτε τή δεκάτη;

- Ἀπό τή δεκάτη θά πᾶνε στά μισά.

- Ἀπό τά μισά θά φτάσουν στό ὕψος νά τά δίνουν ὅλα καί νά παραδίνωνται «*ἀνευ ὄρων*» στην πρόνοια τοῦ Θεοῦ.

• Όταν υπάρχει ή πρόθεσις, έρχεται και ή πρόσθεσις. Ό άνθρωπος προσθέτει στη ζυγαριά της έλεημοσύνης. Και ό Θεός προσθέτει όλο και περισσότερη χάρι στον έλεήμονα.

• Όταν υπάρχει ή προαίρεσις, έρχεται και ή άφαιρέσις. Ό πιστός άφαιρεί συνεχώς από τον άτομισμό του και γίνεται μεταδοτικός. Και ό Θεός άφαιρεί τά έμπόδια, πού δέν τον άφήνουν νά περπατήση τό δρόμο της αγάπης.

• Όταν υπάρχει αγαθή και φιλόανθρωπος διάθεσις, βρίσκονται τρόποι προσφοράς. Δέν έχεις χρήματα; Πάντως έχεις, περισσότερα από τή χήρα μέ τό δίλεπτο (Μάρκ. ιβ' 42) και από τή χήρα στα Σάρεπτα της Σιδωνίας (Γ' Βασ. ιζ' 8-24). Δέν έχεις χρήματα;

• Στόμα δέν έχεις; Μίλα για τήν αγάπη του Χριστού.

• Χέρια δέν έχεις; Μοίραζε έντυπα μέ τήν αλήθεια.

• Πόδια δέν έχεις; Τρέξε σε τόπους πόνου.

• Γλώσσα δέν έχεις; Παραμύθησε τους όλιγοψύχους. Ένας δικός σου λόγος, μπορεί ν' ανάψη τό φώς της έλπίδας σε ψυχή βυθισμένη στο σκοτάδι.

• Γίνε ζητιάνος για τήν αγάπη των άλλων!

Έπιμένει ό Παύλος στο θέμα της έλεημοσύνης και για λόγους ισότητας. Ό Θεός δέν έκανε δύο κατηγορίες ανθρώπων, φτωχούς και πλούσιους, πατρικούς και πληβείους, χορτάτους και πεινασμένους. Η πλεονεξία των ανθρώπων, κάποτε και λεγομένων χριστιανών, κατασκεύασε τήν ανισότητα, τό ρατσισμό, τά κοινωνικά χάσματα.

Ισότητα - Αδελφότητα

Ό Χριστός είναι ή γέφυρα, ή ζεύξις, πού ένώνει όλους τους ανθρώπους και μεταξύ τους και μέ τό Θεό. Τό κήρυγμα της παγκόσμιας ένότητας κηρύττει και ό Παύλος σε όλη τήν οικουμένη. Λέει: «Όχι ίνα άλλους άνεσις, ύμιν δέ θλίψις, άλλ' έξ ισότητος» (Β' Κορ. η' 13).

Δηλαδή: «Όχι βεβαίως σ' άλλους νά υπάρχει εύχέρεια και σε σās στέρησις, αλλά έξ ίσου».

Στή γή ό Θεός έστρωσε τό τραπέζι των αγαθών για όλους. Όταν υπάρχουν περισσεύματα (πλούτος), σημαίνει ότι άλλοι έχουν ύστερήματα (φτώχεια).

Η αδελφότητα μεταβάλλει τήν κοινωνία σε συγκοινωνούντα δοχεία.

• Δέν μπορεί, άλλοι νά έχουν άνεσεις, και άλλοι νά πεινάνε και νά πεθαίνουν από τήν πείνα. Δέν μπορεί τά δικά μας παιδιά νά «πάσχουν» από καλοπέρασι, από παχυσαρκία, και νά πεθαίνουν στις λεγόμενες υπανάπτυκτες ή τριτοκοσμικές χώρες 29.000 παιδιά κάθε μέρα από τήν πείνα!!!

Για τήν ισότητα καθένas συμβάλλει μέ ό,τι έχει. Σύ έχεις χρήματα, ό άλλος έχει πλούτο πνευματικό. Σύ δέν θά κρατήσης για τον έαυτό σου τά χρήματα. Έκείνος δέν θά σ' άφήση έσένα πνευματικά φτωχό. Τονίζει ό Παύλος: «Έν τω νυν καιρω τό ύμων περισσευμα εις τό εκείνων ύστέρημα, ίνα και τό εκείνων περισσευμα γένηται εις τό ύμων ύστέρημα, όπως γένηται ισότης» (Β' Κορ. η' 14). Δηλαδή: «Στήν παρούσα περίστασι τό δικό σας περισσευμα νά προστεθή στο ύστέρημα εκείνων, για νά προστεθή και τό περισσευμα εκείνων στο δικό σας ύστέρημα, και έτσι νά προκύψη ισότητα». Έξηγει ό ιερός Χρυσόστομος:

«Κομᾶτε χρήμασιν ύμεις· κομῶσιν εκείνοι βίω και παρρησίᾳ τῇ προς τον Θεόν. Δότε τοίνυν αυτοίς αφ' ών περισσεύετε χρημάτων, εκείνοι δέ ούκ έχουν, ίνα λάβητε από της παρρησίας καθ' ήν πλουτοῦσιν εκείνοι, ύστερεΐσθε δέ ύμεις» (Ε.Π.Ε. 19,458-460). Μετάφρασις: Έχετε πολλά χρήματα έσεΐς; Έχουν και εκείνοι αγνότητα ζωής και παρρησία στον Θεό. Δώστε τους, λοιπόν, από τά χρήματα, πού σε σας περισσεύουν, και εκείνοι δέν έχουν. Και θά ωφεληθήτε από τήν παρρησία, πού αυτοί τήν έχουν άφθονη, ένω από σας λείπει.

• Μέλη εΐμαστε του ίδιου σώματος.

Ἡ τροφή πηγαίνει σέ ὅλα τά μέλη. Ὁχι ἰσόποσα. Ἄλλη ἀνάγκη ἔχει ἡ καρδιά, ἄλλη τό πόδι, ἄλλη τό μάτι.

Καί στό ἐκκλησιαστικό σῶμα δέν ἔχουμε ἰσότητα ἰσοπεδωτική, καλοποποιημένη· ἰσότητα ἰσοποσότητας. Ἔχουμε ἰσότητα, «κατά τήν ἐκάστου ἰδίαν χρείαν», ὅπως στό θαῦμα τῆς κοινοκτημοσύνης τῆς πρώτης Ἐκκλησίας (Πράξ. β' 45. δ' 35). Ἄλλη χρεία, ἀνάγκη, ἔχει ὁ πολύτεκνος μέ ἕξι παιδιά, ἄλλη τό ἄτεκνο ζευγάρι. Ἄλλη ὁ ἄρρωστος, ἄλλη ὁ ὑγιής.

● Δέν κερδίζει ὁ πλούσιος τίποτε μέ τά περισσεύματά του. Καί ὁ φτωχός οὐσιαστικά δέν χάνει. Κερδίζει μᾶλλον. Κερδίζει ὄχι μέ τή φτώχεια του, ἀλλά μέ τήν πίστι του, τήν ὑπομονή του καί τήν ἀγάπη του. Λέει ὁ ἱ. Χρυσόστομος: «Εἰ ἅπαντες μίαν γαστέρα πληροῦμεν καί τόν αὐτόν χρόνον ζῶμεν καί ἐν σῶμα περιβαλλόμεθα, οὐδέν οὔτε τῷ πλουτοῦντι πλέον ἀπό τῆς περιουσίας ἔσται, οὔτε τῷ πένητι ἀπό τῆς πτωχείας ἔλαττον» (Ε.Π.Ε. 19,462). Μετά φρασις: Ἄν ὅλοι γεμίζουμε μία κοιλία καί ζοῦμε περίπου τά ἴδια χρόνια καί ἔχουμε ἕνα σῶμα, εἶναι φανερό, πῶς οὔτε ὁ πλούσιος κερδίζει τίποτα μέ τά περισσεύματά του, οὔτε ὁ φτωχός χάνει τίποτα ἐξ αἰτίας τῆς φτώχειας του.

Γιατί μαζεύεις;

Ὅταν ὁ Θεός ἔθρεψε τόν Ἰσραηλιτικό λαό θαυμαστά, στέλνοντας τό μάνα, παρήγγειλε: Κανένας νά μή μαζεύη γιά τήν αὔριο. Ὅποιος μαζεύει, καί θά γεμίσει σκουλήκια αὐτό πού μαζεύει, καί θά τιμωρῆται αὐστηρά (Ἐξόδ. ιστ' 14-35).

Κανένας δέν ἦταν παραπονεμένος. Ὅλοι μάζευαν «εἰς καθήκοντας παρ' ἑαυτοῖς» (Ἐξόδ. ιστ' 18), ὅσο χρειάζονταν. Ἔτσι, οὔτε αὐτός, πού χρησιμοποίησε πολύ, πλεονεκτοῦσε, οὔτε αὐτός, πού χρησιμοποίησε λίγο, ἔστερεῖτο. Ὑπῆρχε ἰσότητα κατά τήν ἀνάγκη καθενός. Τό θαῦμα αὐτό θυμί-

ζει ὁ Παῦλος: «Καθώς γέγραπται· ὁ τό πολύ οὐκ ἐπλεόνασε, καί ὁ τό ὀλίγον οὐκ ἠλαττόνησε» (Β' Κορ. η' 15). Δηλαδή: «Ὅπως λέει ἡ Γραφή, αὐτός πού μάζευε τό πολύ (μάννα) δέν εἶχε περισσεύμα, καί αὐτός πού μάζευε τό λίγο δέν εἶχε ὑστέρημα».

● Ὅλοι ἔχουμε ἀνάγκη ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου. Τό περισσεύμα τοῦ ἑνός στό ὑστέρημα τοῦ ἄλλου. Οἱ πλούσιοι θά βρεθοῦν κάποτε σέ ἀνάγκη. Θά ζητοῦν ἀπό τοὺς σημερινούς φτωχοὺς.

Ἐφ' ὅσον εἴμαστε ἀδελφοί, δέν εἶναι ντροπή νά δεχώμαστε τή συμπαράστασι τῶν ἄλλων. Λέει ὁ ἱ. Χρυσόστομος: «Τί τρέμεις πενίαν; Τί δέ διώκεις πλοῦτον; Δέδοικα, φησί, μή ἀναγκασθῶ ἐπί τάς ἐτέρων θύρας ἐλθεῖν καί δεηθῆναι τοῦ πλησίον. Πολλῶν δέ καί εὐχομένων τοῦτο ἀκούω συνεχῶς καί λεγόντων, μή με ἀφῆς ἐν χρεία ἀνθρώπων καταστῆναι ποτε. Καί σφόδρα γελῶ ταῦτα ἀκούων. Καί γάρ παιδικός ὁ φόβος. Καθ' ἐκάστην γάρ ἡμέραν καί ἐν ἅπασιν, ὡς εἰπεῖν, ἐν χρεία ἀλλήλων καθεστήκαμεν» (Ε.Π.Ε. 19,462). Μετά φρασις: Γιατί, λοιπόν, τρέμεις τή φτώχεια; Γιατί ἀγωνίζεσαι νά πλουτήσης; Φοβᾶμαι, λέει, μήπως ἀναγκασθῶ νά χτυπήσω τήν πόρτα τοῦ συναθρώπου μου καί ζητιανέψω. Αὐτό τό ἀκούω πολλές φορές ἀπό προσευχομένους, πού λένε: «Μή μ' ἀφήσης ποτέ νά ἔχω τήν ἀνάγκη τῶν συναθρώπων μου». Καί γελῶ πολύ σάν τ' ἀκούω αὐτά. Διότι ὁ φόβος εἶναι παιδικός, ἀφοῦ κάθε μέρα σέ ὅλα, γιά νά μιλήσω γενικά, ἔχουμε τήν ἀνάγκη ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου.

● Σήμερα ἔχεις ἀνάγκη ἐσύ. Αὔριο ἐγώ. Μέ τήν ταπεινώσι καί τήν ἐλεημοσύνη λύνονται ὅλα τά προβλήματα.

Ἄρχιμ. Δανιήλ Γ. Ἀεράκης

Σύγχρονη Φοίβη† **Εὐγενία Σαζακλή**

Στις 24 πρὸς 25 Μαΐου μία εὐγενής ψυχὴ φτερούγισε στὸν οὐρανό. Πρόκειται γιὰ τὴ σεμνὴ ἱεραπόστολο τῆς Κορίνθου, καὶ ὄχι μόνο, Εὐγενία Σαζακλή, πρόεδρο τῆς Ὁρθοδόξου Χριστιανικῆς Ἀδελφότητος «Ἡ Ἁγία Πρίσκιλλα». Ἡ ἐξόδιος ἀκολουθία τῆς ἐψάλη στίς 25 Μαΐου στὸν ἱ. Ναὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου Κορίνθου, τὸ ἀπόγευμα. Ἑσπερινὸς τοῦ ψυχোসαββάτου. Καὶ μία ἐνάρετη ψυχὴ προσετίθετο στοὺς κεκοιμημένους ἐν Κυρίῳ.

Γεννήθηκε στὴν Κόρινθο τὸ 1931. Ἀφιερώθηκε ψυχῇ καὶ σώματι στὸ ἔργο τοῦ Κυρίου. Ἐργάστηκε 35 χρόνια στὰ ΕΛΤΑ. Περισσότερα ὅμως ἦσαν τὰ χρόνια πού ἐργάστηκε, στὸ κατηχητικὸ, ἱεραποστολικὸ καὶ φιλανθρωπικὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐμεινε ἀθόρυβα στίς ἐπάλξεις τοῦ πνευματικοῦ ἀγώνα καὶ καθήκοντος, μέχρι πού ὁ Κύριος τὴν ἐπισκέφθηκε μέ σοβαρὴ δοκιμασία. Δέκα χρόνια ἔμεινε ἀκίνητη στὸ κρεβάτι. Τὰ τελευταῖα χρόνια ζοῦσε καὶ ἀνέπνεε μέ ἐλάχιστη ἐπικοινωνία.

Σεβάσμια μορφή. Ἀρμόζει γιὰ τὴν ἁγία βιοτὴ τῆς ἡ σύστασις τοῦ ἀποστόλου Παύλου γιὰ τὴν ἁγία Φοίβη: «*Συνίστημι ὑμῖν Φοίβην τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν, οὗσαν διάκονον τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Κεγχρεαῖς (Κορίνθῳ), ἵνα αὐτὴν προσδέξησθε ἀξίως τῶν ἁγίων*» (Α΄ Κορ. ιστ' 1).

Ὁ ἱεροκῆρυξ ἀρχιμ. Δανιὴλ Ἀεράκης σέ ὁμιλία του τὴν ἐπομένη τῆς ἐξοδίου ἀκολουθίας (26 Μαΐου), στὴν αἴθουσα «Ἁγία Πρίσκιλλα», ἀναφέρθηκε στὴ μορφή τῆς μακαριστῆς Εὐγενίας Σαζακλή. Καὶ μέ ἀφορμὴ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον (ἦταν παραμονὴ τῆς Πεντηκοστῆς) εἶπε καὶ τὰ ἑξῆς:

- Ἄν τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, κατὰ τὸν ἅγιο Γρηγόριο τὸ Θεολόγο εἶναι καὶ λέγεται «*αὐτοκίνητον*», ἡ Εὐγενία Σαζακλή ἦταν **πνευματοκίνητος**. Ἐκινεῖτο μέ τὴν πνοή τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Τὰ βήματά τῆς τὰ κατηύθηνε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον.

- Ἄν τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἦλθε τὴ μέρα τῆς Πεντηκοστῆς «*ἐν πυρίναις γλώσσαις*», ἡ μακαριστὴ ἀδελφὴ μας δάνεισε τὸ **στόμα** τῆς στὸ λόγο τοῦ Θεοῦ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι.

- Ἄν τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον φώτισε τοὺς μαθητὲς καὶ τοὺς μετέβαλε σέ πανσόφους, ἡ **μαθήτρια** τοῦ Κυρίου Εὐγενία μαθήτευσε σέ φωτισμένους πνευματικούς δασκάλους. Ὑπῆρξε μαθήτρια τοῦ φωτισμένου ἐκείνου ἐπισκόπου Κορίνθου καὶ μετέπειτα Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς Μιχαήλ· μαθήτρια τῆς φωτισμένης κατηχήτριας ὄλης τῆς

Κορινθίας Βεατρικῆς Λαπατᾶ· μαθήτρια τοῦ ἁγίου πνευματικοῦ καὶ κτίτορος τῆς Μονῆς τοῦ Ὁσίου Παταπίου π. Νεκταρίου Μαρμαρινοῦ· μαθήτρια τοῦ δραστηρίου ἐπισκόπου πρ. Πειραιῶς Καλλινίκου· ἀλλὰ καὶ πνευματικὴ κόρη ἁγιοπνευματικῶν ἐξομολόγων.

- Ἄν τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον μετέτρεψε τοὺς ἀλιεῖς τῆς Γαλιλαίας σέ **ιεραποστόλους**, ἡ μακαριστὴ Εὐγενία θέλησε ν' ἀκολουθήσῃ τὰ ἱεραποστολικά βήματα τῶν ἁγίων Ἀποστόλων. Ἀφιέρωσε τὸν ἑαυτό τῆς στὴν **ἔσωτερικὴ** καὶ στὴν **ἔξωτερικὴ** ἱεραποστολή. Στὴν ἔσωτερικὴ χρημάτισε κατηχήτρια στὴν Κόρινθο καὶ ὁμιλήτρια στὴν αἴθουσα τῆς «Ἁγίας Πρίσκίλλης», πού οἰκοδομήθηκε τὴν ἐποχὴ τῆς ἀειμνήστου Βεατρικῆς Λαπατᾶ. Ὡς πρὸς τὴν ἔξωτερικὴ ἱεραποστολή συμπαραστάθηκε στὸ ἔργο τῆς ἱεραποστολῆς στὴν **Κορέα**. Συνδέθηκε

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ† μακαριστοῦ ἐπισκόπου Κοζάνης
Διονυσίου Ψαριανοῦ

Σπουδαῖος θεολόγος ὁ μακαριστός Μητροπολίτης Κοζάνης Διονύσιος. Σεμνὸς λειτουργός. Κατανυκτικός ψάλτης. "Ὅσο περνοῦσαν τὰ χρόνια του, τόσο καὶ ὠρίμαζε ἡ ἐπιθυμία του γιὰ μιὰ ζωντανή καὶ κατανοητὴ λατρεία, πού νά θυμίζει τὴν ἐκκλησία τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πατέρων." Ἄφησε μεταξύ τῶν ἄλλων καὶ ἓνα ὑπόμνημα γιὰ τὰ λειτουργικά. Δημοσιεύουμε σὲ συνέχειες ἀποσπάσματα ἀπὸ τὸ ἐν λόγω ὑπόμνημα. Ἡ παράθεσις θέσεων τοῦ σεβαστοῦ ποιμένος δέν σημαίνει ἀπαραίτητα καὶ συμφωνία σὲ ὅλες τίς θέσεις του.

1. Ἡ Θεία Λατρεία

Ολα δείχνουν, ὅτι ἔρχονται δύσκολες ἡμέρες γιὰ τὴν Ἐκκλησία. Χωρὶς αὐτὸ νά ἀποτελῇ κινδυνολογία, πρέπει νά δεχθοῦμε πὼς εἶναι ἡ σκληρὴ πραγματικότητα. Καὶ **δέν φοβούμαστε βέβαια πὼς θά χαθεῖ ἡ Ἐκκλησία, ἀλλὰ θά δοκιμαστοῦν οἱ χριστιανοὶ καὶ φυσικὰ πρῶτα οἱ ποιμένες.**

Καὶ πρέπει νά παραδεχθοῦμε πὼς δέν εἴμαστε ἔτοιμοι. Δέν μπορέσαμε νά τοποθετηθοῦμε ὀρθά μέσα στὴν πολιτικὴ καὶ κοινωνικὴ πραγματικότητα τοῦ καιροῦ μας. Ἐξακολουθοῦμε νά ἔχουμε τίς ἀντιλήψεις παλαιότερων

καιρῶν καὶ φιλοτιμούμεθα νά εἴμαστε ὅλα τὰ ἄλλα, ἐκτὸς ἀπὸ ἱερεῖς καὶ λειτουργοὶ τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ ὅμως ἡ Ἐκκλησία πάντα, καὶ περισσότερο στοὺς δύσκολους καιροὺς, δέν στέκει παρά ὡς κοινωνία λατρείας. Οὔτε τὸ κήρυγμα, σὰν ἀπλὴ διδασκαλία, οὔτε ἡ κοινωνικὴ δραστηριότητα κρατοῦν τὴν Ἐκκλησία, ὅσο ἡ θεία Λατρεία.

Ἡ θεία Λατρεία εἶναι ὁ καθαγιασμένος χώρος τῆς Ἐκκλησίας, στὴν ὁποία ἐντάσσεται καὶ ἡ διακονία τοῦ λόγου καὶ ἡ φιλανθρωπία καὶ κάθε ἄλλη λειτουργία τῆς πίστεως.

Κάθε δραστηριότητα τῆς Ἐκκλησίας εἶναι λειτουργία καὶ μόνο σὰν λειτουρ-

μέ τὸν σεβασμὸ κληρικό, τὸν **π. Σωτήριο Τράμπα**, μετέπειτα Μητροπολίτη Κορέας, καὶ βοήθησε ἀπὸ πολλές ἐπάλλξεις. Γιὰ πολλὰ χρόνια ἦταν ἡ ψυχὴ τοῦ ἱεραποστολικοῦ γιὰ τὴν Ἄπω Ἀνατολή Συλλόγου στὴν Ἀθήνα καὶ ἦταν Ταμί-ας τοῦ Διοικ. Συμβουλίου. Μετέβη ἐπαυελιημένως στὴν Κορέα καὶ ἦταν ἀπὸ τὰ στενὰ στελέχη τοῦ πατρός Σωτηρίου Τράμπα.

● Ἄν τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ὡς **βιαία πνοή** ἦρθε νά **καθαρίσει** τὸν κόσμον ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, ἡ μακαριστὴ Εὐγενία ταπεινώθηκε στὴ χάρι τοῦ Θεοῦ καὶ ἔζησε τὴν **κάθαρσι** τῆς ὑπάρξεώς της. "Ὅσοι τὴν γνώριζαν, σέβονταν τὸ εὐλογημένο της πρόσωπο καὶ τὸ καθαρὸ ἦθος της.

● Ἄν τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐνεργῇ ἀθόρυβα, ἡ ἀγαθὴ δούλη τοῦ Χριστοῦ Εὐγενία διῆλθε τὴ ζωὴ τῆς **ἀθόρυβα**, χωρὶς κομπασμούς ἢ ἐπιδείξεις. Τὸ κατ' ἐξοχὴν χάρισμά της ἦταν ἡ **ταπεινοφροσύνη**.

● Ἄν **ἅγιος** εἶναι ὁποῖος ἀνεβαίνει ἀγόγγυστα στό **Σταυρὸ τῆς δοκιμασίας**, ὁ Κύριος θέλησε ἡ καθαρὴ ψυχὴ της νά ριφθῆ στό καμίνι τοῦ πόνου γιὰ νά καταστῆ **λαμπρότερη**. Ἐπὶ δέκα χρόνια παρέμεινε στό κρεβάτι. Καὶ ὅταν ἦλθε ἡ ὥρα, ἔγειρε τὸ κεφάλι καὶ παρέδωσε τὸ πνεῦμα, αὐτὴ ἡ ὄντως πνευματικὴ ὑπαρξίς. Τὸ σκῆνωμά της (ταλαιπωρημένο σῶμα) περιμένει τὴν κοινὴν ἀνάστασι. Ἡ καθαρὴ ψυχὴ της δέχεται τὸν **στέφανο** τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς δικαιοσύνης.

γία δικαιώνεται, αλλά και τελεσφορεῖ. Ὅλα τὰ ἄλλα, στὰ ὁποῖα συνήθως περι-σπώμεθα οἱ ποιμένες, μέ τήν πλανεμένη γνώμη, ὅτι συγχρονίζουμε τό Εὐαγγέ-λιο καί τό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι δραστηριότητες ἔξω ἀπό τήν ἱερατική μας ιδιότητα, τίς ὁποῖες ὁ λαός δέν τίς ζητάει καί δέν τίς θέλει ἀπό ἐμᾶς. Στό σημείο αὐτό ὄχι μόνο δέν ἔχουμε ὀρθή ἀντίληψη τοῦ ἔργου μας, ἀλλά καί κιν-δυνεύουμε νά κατηγορηθοῦμε ἀπό τό λαό, ὅτι δέν πιστεύουμε, ὅταν μᾶς βλέ-πει πολύ λίγο ἢ καί καθόλου νά μᾶς ἐνδιαφέρει ἡ θεία Λατρεία.

Α. Ὅμως αὐτό πού λέμε ἐνδιαφέρον γιά τή λατρεία δέν εἶναι ἀπλό πράγμα. Εἶναι ἀνάγκη νά σκεφθοῦμε καί νά τολ-μήσουμε πολλά σχετικά μέ τή θεία λα-τρεία. Ἐπάνω στή λατρεία τῆς Ἐκκλη-σίας οἱ αἰῶνες κόλλησαν πολλή σκουριά κι ἐμεῖς τώρα τό μόνο πού κάνομε εἶναι νά τά φορτώνουμε ὅλα στήν παράδοση.

Αὐτή ἡ **παράδοση** εἶναι μιά πολύ μεγάλη κακοτοπιά γιά τήν Ἐκκλησία καί τή ζωή. Τέλος πάντων ἡ παράδοση δέν εἶναι γιά νά δεθοῦμε σ' αὐτήν καί νά πᾶμε πίσω, ἀλλά γιά νά πατήσουμε σ' αὐτήν καί νά πᾶμε μπροστά. Χρειάζε-ται πολλή μελέτη τῶν πραγμάτων καί γνώση, γιά νά τολμήσουμε ὅ,τι εἶναι ἀνάγκη νά γίνει. Ὅχι ἀπλῶς, γιά νά συγ-χρονισθεῖ ἡ θεία λατρεία καί νά προσ-αρμωσθεῖ στίς σύγχρονες συνθήκες ζωῆς, ἀλλά γιά νά ξαναβρεῖ τό ἀληθινό περιεχόμενό της καί τή σεμνή ἐκκλησια-στική μορφή.

Μᾶς ἐνδιαφέρει πάντα ἡ θεία λα-τρεία τῆς Ἐκκλησίας, ἐπειδή πιστεύου-με, ὅτι ἡ θεία λατρεία εἶναι ὁ κόσμος τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς. Ἐκκλησία θά πεί σύναξη καί προσευχή τῶν πιστῶν, ὅσο κι ἄν οἱ καιροί θέλουνε νά μᾶς παρασύ-ρουν καί νά πιστέψουμε πώς κάτι ἄλλο τάχα εἶναι Ἐκκλησία.

Ἀντιμετωπίζουμε τήν πρόκληση καί ἀντέχουμε στήν κατηγορία, ὅτι εἴμαστε πολύ καλογερικοί καί μουχλιασμένοι, ὅπως εἶπε κάποιος. Ὅμως ἐμεῖς κάθε

ἄλλο ἔργο καί λεγομένη δραστηριότητα τῆς Ἐκκλησίας, καί τό κήρυγμα καί τή φιλανθρωπία, τά συνδέουμε καί τά ἐξ-αρτᾶμε ἀπό τή θεία λατρεία. Δέν μᾶς ἀρέσει βέβαια ἡ λέξη δραστηριότητα, τήν ὁποῖα ἀναγκαστικά μεταχειριζόμα-στε, γιατί αὐτή ἡ λέξη δέν εἶναι δική μας καί τῆς Ἐκκλησίας· μᾶς ἔρχεται ἀπ' ἔξω.

Β. Θα' λεγε κάποιος, πώς ἀντιφα-σκουμε· ἀπό τό ἓνα μέρος λέμε πώς ἡ θεία λατρεία εἶναι ἡ ζωή τῆς Ἐκκλησίας, κι ἀπό τό ἄλλο προτείνουμε μεταρρυθ-μίσεις στή θεία λατρεία. Μά ἀκριβῶς, ἐπειδή πιστεύουμε πώς Ἐκκλησία εἶναι κυρίως ἡ θεία λατρεία, γι' αὐτό καί ἐπι-σημαίνουμε ὅσα δέν πᾶνε καλά στή θεία λατρεία καί προτείνουμε κάποιες με-ταρρυθμίσεις, ὄχι γιά νά τήν καταστρέ-ψουμε, ἀλλά γιά νά τήν **ἀνακαινίσουμε**.

Ὅπως ἔχουν τά πράγματα τώρα, ἡ θεία λατρεία οὔτε μᾶς διδάσκει οὔτε μᾶς μυσταγωγεῖ, γιατί καί νά θέλουμε δέν μποροῦμε νά λατρεύσουμε «μετά αἰ-δοῦς καί εὐλαβείας». Ὅσοι ἔχουν γνώση τῶν πραγμάτων καί ξέρουν τί πνευματι-κούς θησαυρούς κρύβει ἡ θεία λατρεία, λυποῦνται καί θλίβονται, ὅταν βλέπουν καί διαπιστώνουν πόσο ζημιώνεται ἡ Ἐκκλησία μέ τήν παροῦσα κατάσταση. Ὅταν μάλιστα ἡ ἴδια ἡ Ἐκκλησία ἀναγ-κάζεται νά στρέφεται ἀλλοῦ καί νά ζητά-ει ἄλλους τρόπους, ξένους πρὸς τή φύση καί τήν ἀποστολή της, γιά νά δικαιώσει τήν ὑπαρξή της καί τό ἔργο της στόν κό-σμο. Σ' αὐτές τίς περιπτώσεις ἐμεῖς πάν-τα θυμόμαστε καί ἐπαναλαμβάνουμε τό λόγο τῶν Ἀποστόλων· «Ἡμεῖς τῇ προσ-ευχῇ καί τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου προ-σκαρτερήσομεν» (Πράξ. στ' 4).

2. Οἱ ἱερές ἀκολουθίες

Ὅταν λέμε καί ἐπαναλαμβάνουμε, πώς μᾶς ἐνδιαφέρει ἡ θεία λατρεία τῆς Ἐκκλησίας, πρέπει νά προσθέσουμε ὅτι τό ἐνδιαφέρον μας αὐτό δέν εἶναι λει-τουργικό καί θεολογικό, ἀλλά πρακτι-κό καί ποιμαντικό.

(συνέχεια στό ἐπόμενο)

ΠΡΟΣΧΩΜΕΝ

Σωστή συμμετοχή στη θ. Λειτουργία

(Συμβουλές και προτροπές έφημερίου προς τούς εκκλησιαζομένους)

Ο τρόπος συμμετοχής μας στη θεία Λειτουργία είναι καθοριστικός για την πνευματική ζωή. Καλό είναι, λοιπόν, να μάθουμε καλύτερα ποιά είναι ή ορθόδοξη συμπεριφορά ενός πιστού την ώρα της Λειτουργίας, κι έτσι να αποφύγουμε κινήσεις, πού δέν προβλέπονται από την Παράδοση της Έκκλησίας.

- Τήν ώρα της εισόδου του **Ευαγγελίου** και της πομπής των **Δώρων** της Ευχαριστίας, δέν άγγίζουμε τά άμφια των ιερέων. Έχουμε σκυμμένο τό κεφάλι. Άκόμη και οι άγγελοι, πού συμμετέχουν στη Λειτουργία, δέν τολμούν ν' άγγίξουν τίποτα.

- Τήν ώρα της **ανάγνωσης** του Ευαγγελίου (τόσο στον όρθρο, όσο και στη Λειτουργία) είμαστε ακίνητοι και μέ τό κεφάλι ελαφρώς σκυμμένο. Άν εισερχόμαστε στην εκκλησία τή στιγμή εκείνη, παραμένουμε ακίνητοι στην είσοδο μέχρι τό τέλος του ευαγγελικού ανάγνωσης και μετά πηγαίνουμε να πάρουμε κεριά.

- Όλοι μαζί άπαγγέλλουμε τό **Πιστεύω** και τό **Πάτερ ήμων**. Ούτε ύπερβολικά δυνατά, ώστε να άκουγόμαστε μόνο έμεις, ούτε και τόσο ύποτονικά, ώστε να μην άκουΰμε ούτε και μεΰς τί λέμε. Άπλά, φυσιολογικά, άβίαστα, μέ μιά φωνή. Όλοι μαζί. Πολύ σημαντική είναι και ή συμμετοχή μας στον **καθαγιασμό** του Άρτου και του Οίνου σε Σώμα και Αΐμα Χριστού μέ τό «**Άμήν**» (άπό μιά φορά μετά τό «Και ποιήσον τον Άρτον τουτον...» και «τό δέ εν τῷ ποτηρίῳ τούτῳ...» και τρεΰς φορές στό «μεταβαλών τῷ Πνεύματί σου τῷ Άγίῳ».

- Άς διευκολύνουμε τούς **έπιτρόπους** και τούς **νεοκόρους** να συμμετέχουν και αυτοί σωστά στη Λειτουργία. Μην τούς πιάνουμε τήν κουβέντα όταν εισερχόμαστε στό ναό... Και γενικώτερα δέν είναι σωστή συνήθεια μέ τό πού εισερχόμαστε στην εκκλησία και ενῶ ή λειτουργία είναι σε εξέλιξι, να χαιρετιόμαστε -πολλές φορές μετά άσπασμῶν- μεταξύ μας.

- Όσον άφορᾷ στά μικρά **παιδιά** υπεύθυνοι για τή συμπεριφορά τους είναι οι γονεΰς. Μέ τόν τρόπο και τήν παιδαγωγική τους θά πρέπει να τά κατευθύνουν έτσι, ώστε σιγά-σιγά να συνειδητοποιούν πόσο σημαντικός είναι ό χώρος, στον όποιο βρίσκονται. Αυτό γίνεται κυρίως στό σπίτι μέ διάφορες άφορμές, αλλά και τήν παραμονή της θείας Λειτουργίας. Οφείλουμε να έμπνεύσουμε στό παιδί τήν άτμόσφαιρα της θείας Λειτουργίας μέ προσοχή και προσευχή, ώστε να καταλάβη, ότι δέν πηγαίνει στην εκκλησία για παιχνίδι (κακή έπιλογή να κουβαλάμε μαζί μας και κάποια παιχνίδια του παιδιού για να έχη να άσχολείται), αλλά για να συναντήση και να κοινωνήση τόν καλό μας «Χριστό».

Έτσι δέν τά αφήνουμε ανεξέλεγκτα να τρέχουν πάνω-κάτω. Προσπαθοΰμε να τά έχουμε κοντά μας και όσο γίνεται πιό ήσυχα.

Βέβαια παιδιά είναι και δέν γίνεται να είναι άπόλυτα σιωπηλά. Θα πρέπει να κάνουμε, οί ύπόλοιποι, λίγη ύπομονή, να δείξουμε κατανόηση και άγάπη στους νέους γονεΰς, οί όποιοι άγωνίζονται σε δύσκολες συνθήκες να έχωνται οικγενειακῶς στην εκκλησία. Να εκτιμήσουμε και να επαινέσουμε τήν προσπάθειά τους και, γιατί όχι, να τούς βοηθήσουμε...

Ἄν, λοιπόν, κάποιο παιδί κλάψει ἢ εἶναι λίγο ἀνήσυχο τὴν ὥρα τῆς λειτουργίας, δέν ἐμποδίζει κανέναν νά λειτουργηθῆ σωστά. Ὁ Χριστός μας δέχεται αὐτὴ τὴ μικρὴ ἀνησυχία τῶν παιδιῶν Του μέ χαρά καί μᾶς ὑπενθυμίζει τὰ αἰώνια λόγια Του: «Ἄφετε τὰ παιδιά ἔρχεσθαι πρός με καί μή κωλύετε αὐτά». Ἄλλωστε, αὐτά εἶναι τὰ πιο ἄξια μέλη τῆς Ἐκκλησίας, μαζί μέ τούς ἐφήβους καί τούς νέους. Ἀντίθετα ὁ Θεός δέν δέχεται τίς μουρμούρες καί τὰ σχόλια τῶν μεγάλων.

- **Οἱ κινήσεις** μας, καθὼς εἰσερχόμαστε στήν ἐκκλησία εἶναι σαφεῖς: Κάνουμε τό **σταυρό** μας σωστά καί ὄχι βιαστικά, ἀνάβουμε ἓνα κερί, προσκυνοῦμε τίς εἰκόνας, μέ πρώτη ἐκείνην τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, καί πηγαίνουμε στή θέσι μας, χωρὶς καμμία ἄλλη στάση. Ἀπό τὴ στιγμή πού μπαίνουμε στήν ἐκκλησία τό σημεῖο ἀναφορᾶς καί ἐνότητος ὅλων εἶναι ὁ Χριστός.

- Ἐνα ἄλλο θέμα σέ σχέση μέ τὴ συμμετοχὴ μας εἶναι καί ἡ **ἐνδυμασία** μας. Ὅφείλει νά εἶναι σεμνὴ καί προσεκτικὴ. Νά φανερώνει τὴ συνειδητοποίηση τοῦ ποῦ βρισκόμαστε καί ἐνώπιον ποιοῦ βρισκόμαστε... Ἄν κάποια ἐμφάνιση δέν εἶναι τόσο σεμνὴ ὅσο πρέπει, δέν χρειάζεται ν' ἀρχίσουμε τὰ σχόλια καί τίς παρατηρήσεις. Ἄς ἀφήσουμε στοὺς ἱερεῖς τὴν εὐθύνη νά χειρισθοῦν τό θέμα αὐτό μέ διακριτικότητα καί σεβασμό στήν κάθε προσωπικότητα.

- Ἡ ὥρα **προσέλευσης** στήν ἐκκλησία εἶναι σπουδαῖο καί αὐτό θέμα. Χαρακτηριστικὴ εἶναι ἡ συνήθεια πολλῶν ἐξ ἡμῶν νά ρωτᾶμε πότε τελειώνει ἡ λειτουργία καί ὄχι πότε ἀρχίζει. Φανταστεῖτε νά θέλουμε νά πᾶμε σέ μιὰ συναυλία καί νά ζητήσουμε νά πληροφορηθοῦμε πότε τελειώνει, καί μάλιστα νά πᾶμε μετά τὴ μέση τοῦ προγράμματος. Ἀποκλείεται. Ἐνῶ γιὰ τὴ λειτουργία τό κάνουμε. Ἄν δέν ἔχουμε μικρά παιδιά, κάποιο θέμα ὑγείας, τουλάχιστον μέ τὴν τρίτη καμπάνα θά πρέπει νά βρισκόμαστε στήν ἐκκλησία, ἔτσι ὥστε τό «*Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία...*» νά μᾶς βρεῖ ἐκεῖ.

- Ἡ **προσέλευση στή θεία Κοινωνία** πρέπει νά γίνεται μέ πολλή προσοχή, τάξη καί σειρά. Τό μάκτρο (κόκκινο μαντήλι) πρέπει νά τό κρατοῦμε προσεκτικά καί μέ τὰ δύο μας χέρια καί νά τό τοποθετοῦμε κάτω ἀπό τό σαγόνι μας, ἀνοίγοντας παράλληλα σωστά τό στόμα καί ἀνασηκώνοντας λίγο τό κεφάλι μας (προσοχή, οἱ κυρίες δέν πρέπει νά ἔχουν βάλει τίποτε στὰ χεῖλη τους). Νά ἀποφεύγουμε τὰ ἄκρα, ὅπως ἡ βιαστικὴ κίνηση νά κοινωνήσουμε ἀπό τούς πρώτους.

- Μετά τό τέλος τῆς Λειτουργίας καλὸ θά ἦταν νά παραμείνουμε **ἡσυχιοι**. Δέν ἀρμόζουν μέσα στήν ἐκκλησία φωνές καί γέλια. Ὅσο πιο γρήγορα καί ἔντονα μιλήσουμε, εἶναι πιθανό νά χάσουμε τὴν εὐλογία τῆς θείας Λειτουργίας. Καμμιὰ φορά ἢ συμπεριφορὰ μας στό τέλος τῆς Λειτουργίας θυμίζει τούς μαθητές, πού κουρασμένοι ἀπό τό μάθημα, περιμένουν πῶς καί πῶς νά χτυπήσει τό κουδουνι γιὰ νά βγοῦν διάλειμμα.

Ὅταν τελειώνει ἡ θεία Λειτουργία, κανονικά θά πρέπει νά εἴμαστε τόσο συγκλονισμένοι ἀπό τὴν ἀπέραντη ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, πού δέν θά θέλαμε νά τελειώσει ποτέ.

- Ἄν συνειδητοποιήσουμε ὅτι ἡ ποιότητα τῆς **συμμετοχῆς μας στή θεία Λειτουργία** εἶναι ὁ καθρέφτης τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς καί ἓνα ἀπό τὰ βασικά κριτήρια κληρονομίας τῆς αἰώνιας ζωῆς (ὁ παράδεισος, ἄλλωστε, εἶναι μιὰ ἀτέρευτη θεία Λειτουργία), νομίζω ὅτι ἐπιβάλλεται νά κινητοποιηθοῦμε ἄμεσα καί ν' ἀποκτήσουμε τό σωστό λειτουργικό-ἐκκλησιαστικό, ὀρθόδοξο ἦθος. Ὁ Θεός νά δώσῃ!

Γνωριμία μέ τόν ΠΑΥΛΟ

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Περιτομή τύπος, όχι ουσία

Ρωμ. β' 25-26

Έχει σημασία ή περιτομή; (στ. 25)

Παιδαγωγικό τρόπο χρησιμοποιεί ο απόστολος Παῦλος για ν' αντιμετωπίση τό θέμα τῆς περιτομῆς, πού ἦταν ὀξύτατο σπίν πρῶτη Ἐκκλησία. Φυσικά δέν ἔφταιγε ἡ περιτομή, αὐτή καθ' ἑαυτήν. Ἡ περιτομή ἦταν ἕνας Ἰουδαϊκός τύπος, σημαδιακός, ἀλλά καί προτυπωτικός, γιά τό λαό τοῦ Θεοῦ. Τρία πράγματα, τρεῖς ἐκτροπές, ὡς πρὸς τήν περιτομή, συνέτειναν στή δημιουργία τοῦ προβλήματος καί ἀνάγκασαν τόν Παῦλο ν' ἀγωνισθῆ σθεναρῶς ἐναντίον τῆς περιτομῆς.

- Ἡ *μία* ἐκτροπή: Ξεκάστικε ἡ σημασία τῆς περιτομῆς, πού ἦταν ἀπλῶς ἕνας θρησκευτικός τύπος. Ἀπό ἐξωτερικός τύπος ἔφθασε νά γίνῃ ἡ οὐσία τῆς Ἰουδαϊκῆς πίστεως!

- Ἡ *ἄλλη*: Ἡ ἐσωφορική ὑπερφάνεια, μέ τήν ὁποία προέβαλλαν ἕνα ἐξωτερικό τύπο, μία τελετουργική πρᾶξι, γιά τήν ὁποία οὐδέν συνέβαλλε ἡ προαίρεσις. Τέτοια ὑπερφάνεια εἶχαν οἱ Ἰουδαῖοι, ὥστε κάθε μή περιτετημημένον τόν περιφρονοῦσαν τελείως.

- Ἡ *τρίτη*: Ἡ σωτηριώδης σημασία, πού θέλησαν μερικοί ἀπό τούς χριστιανούς τῆς πρώτης Ἐκκλησίας νά προσδώσουν στήν Ἰουδαϊκή πρᾶξι τῆς περιτομῆς. Κυρίως Ἰουδαῖοι χριστιανοί, οἱ προερχόμενοι ἀπό τή συναγωγή, δέν μπορούσαν ν' ἀποκοποῦν ἀπό τήν περιτομή.

Ἄλλ' ἐκεῖνοι, πού προέβαλλαν μέ φανατισμό τό «ταμπού» τῆς περιτομῆς, ἦσαν κυρίως οἱ ἐχθροί τοῦ Παύλου, οἱ ψευδάδελεφοί. Δέν εἶχαν μέ ποιό ἄλλο τρόπο νά μειώσουν τό μεγάλο Ἰσχυρὸν καί τόν κατηγοροῦσαν, ὅτι

ὑποτιμᾷ τήν περιτομή. Ἐφθάναν δέ στό σημείο, νά ἐπιμένουν, ὅτι ἀναγκαῖο γιά τή σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου εἶναι καί ἡ περιτομή! Νά ὑποχρεώνουν, καί πρῶν εἰδωλολάτρες (ἐθνικούς) πού πίστευσαν στό Εὐαγγέλιο, νά ὑποστοῦν καί αὐτοί τή σαρκική περιτομή!

Δέν ἦταν δυνατόν ὁ Παῦλος νά δεχθῆ τήν περιφρόνησι τῆς σαρκώσεως τοῦ Θεοῦ, τῆς σταυρικῆς θυσίας Του καί τῆς ἀναστάσεώς Του. Θεωροῦσε ἀσέβεια νά νεκρωθῆ τό κήρυγμα τοῦ Σταυροῦ, γιά νά ἐπιζήσῃ ὁ νεκρός τύπος τῆς περιτομῆς. Ὅλα μπορούσε ὁ Παῦλος νά τά θυσιάσῃ. Ἐνα δέν τό θυσίαζε μέ τίποτε: τήν ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου. Οὐδεμία ἀλλοίωσι τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος δεχόταν.

- Ἡ πρὸς Ρωμαίους καί ἡ πρὸς Γαλάτας εἶναι οἱ δύο Ἐπιστολές, ὅπου ὁ θεόπνευστος κάλαμος τοῦ Παύλου λύνει διά παντός τό τόσο ὀξύ γιά τήν ἐποχή ἐκείνη θέμα τῆς περιτομῆς. Καί τό λύνει μέ πολλά ἐπιχειρήματα.

Εἶναι ἐπίκαιρα τά ὅσα σημειώνει ὁ Παῦλος. Τυπικές πράξεις καί τελετουργικά ἐξωτερικῆς σημασίας ἔχουν ἀνυψωθῆ σέ οὐσιώδεις καί τοῦτ' αὐτό σωτηριώδεις πράξεις μέσα στήν Ἐκκλησία, ὥστε νά νομίζῃς, ὅτι ἔχεις μπροστά σου κάποια θρησκεία τῆς περιτομῆς. Κάθε φορά, πού ἕνα ἐπουσιῶδες ἀπολυτοποιεῖται, εἰς βάρος μάλιστα τῆς οὐσίας τῆς πίστεως καί τῆς πνευματικῆς ζωῆς, ἔχουμε φαινόμενο περιτομῆς.

Περιτομή καί ἀκροβυστία (στ. 25)

Ἦταν ἀναγκαῖα τά παραπάνω, γιά νά κατανοήσουμε τά ὅσα στά ἐπόμενα κεφάλαια θά συναντᾶμε γιά τήν περιτομή καί τήν ἀκροβυστία

στία. Ἀναγκαῖες ἐπίσης εἶναι καί δύο ἐρμηνευτικές ἐπισημάνσεις:

● **Περιτομή** δέν εἶναι μόνο ἡ ἐξωτερική πρᾶξις, πού γινόταν σέ κάθε ἄρσενικό, κατά τή βρεφική του ἡλικία. Ὡς περιτομή, στή γλῶσσα τοῦ Παύλου, νοεῖται καί ὁ Ἰουδαῖος. Νοεῖται καί ὁ νόμος. Περιτομή ὀνομάζεται καί κάθε ἐξωτερικός θρησκευτικός τύπος.

● **Ἀκροβυστία** εἶναι ἡ ἀπουσία περιτομῆς. Δέν ἔχει πειραχθῆ τό ἄκρο τοῦ ἀνδρικοῦ μορίου, ὅπως συνέβαινε μέ τήν περιτομή. Ἀκροβυστία εἶναι τό ἀντίθετο τῆς περιτομῆς. Μέ τόν ὄρο ἀκροβυστία χαρακτηρίζεται ἀντιπροσωπευτικά κάθε ἐθνικός· κάθε μή Ἰουδαῖος· κάθε ἕνας, πού δέν εἶχε τό νόμο τό Μωσαϊκό, ἀλλ' εἶχε τό φυσικό νόμο τῆς συνειδήσεως. Ἔτσι ἡ περιτομή ἐκπροσωπεῖ τό Μωσαϊκό νόμο. Ἡ ἀκροβυστία ἐκπροσωπεῖ τό φυσικό νόμο.

● **Ὡφελεῖ ἡ περιτομή;** Δέν ἀπορρίπτει ἀπότομα ὁ Παῦλος κάθε τι περί περιτομῆς. Μέ σοφία σιγά-σιγά καθοδηγεῖ καί τούς προσκολλημένους στόν ἄχρηστο πιά τύπο νά στραφοῦν στό πνεῦμα τοῦ Εὐαγγελίου. Δέν ἀπαντᾷ μ' ἕνα ξερό Ὅχι. Ἀπαντᾷ μέ σοφία καί ἀγάπη: Τόν Ἰουδαῖο, πρῖν νά γνωρίσῃ τό Χριστό, τόν ὠφελούσε ἡ περιτομή, ὑπό ἕναν ὄρο: Ὅτι ἔπραττε ὅσα ἔλεγε ὁ νόμος. *«Περιτομή μέν ὠφελεῖ, ἐάν νόμον πράσσης· ἐάν δέ παραβάτης νόμου ᾖς, ἡ περιτομή σου ἀκροβυστία γέγονεν»* (στ. 25). Δηλαδή: «Καί ἡ περιτομή σέ ὠφελεῖ μόνο ἂν ἀκολουθῆς τό νόμο. Ἄν ὅμως παραβῆς τό νόμο, ἡ περιτομή σου εἶναι σάν νά μήν ἔχῃ γίνεῖ».

● Ἰουδαϊκή πίστις δέν ἦταν μόνο μία ἐξωτερική πρᾶξις, ὅπως ἡ περιτομή. Ἦσαν καί τόσα ἄλλα. Δέν μπορεῖ, λοιπόν, νά ὠφελῆται κάποιος, ὅταν τίποτε ἀπό τά οὐσιώδη ἠθικά παραγγέλματα τοῦ νόμου δέν ἐφαρμόζῃ καί μόνο ἕναν ἐξωτερικό τύπο ἔχῃ κρατήσει.

Ἄλλωστε ἀξία ἠθική μόνη τῆς δέν εἶχε ἡ περιτομή. Τό νά σοῦ σφραγίσουν τό διαβατήριο μέ μία σφραγίδα, μπορεῖ νά σοῦ δίδῃ μερικά δικαιώματα, ἀλλά δέν φανερώνει καμμιά δική σου προσωπική ἀνωτερότητα.

Ἡ περιτομή ἦταν μία σφραγίδα, γιά τά ἄρσενικά παιδιά τοῦ Ἰσραήλ. Σφραγίδα στήν Ἰουδαϊκή ταυτότητα. Γι' αὐτή τή σφραγίδα ὅμως δέν κουράστηκε ὁ Ἰσραηλίτης. Οὔτε τόν ρώτησαν, ὅταν τοῦ τήν ἔβαλαν.

● Δέν λέει ὁ Παῦλος, ὅτι γιά τόν πρό Χριστοῦ Ἰουδαῖο ἦταν περιττή ἡ περιτομή. Κάτι τέτοιο θά ἀντέβαινε στό θεόσδοτο νόμο, πού καθιέρωνε τήν περιτομή. Ἀλλά λέει, πότε ὠφελεῖ ἡ περιτομή. Ὡφελεῖ, ὅταν ὁ Ἰουδαῖος τήν βλέπῃ σάν τύπο, πού προτυπώνει καί προετοιμάζει γιά κάτι ἀπείρως σπουδαιότερο, γιά τήν πνευματική περιτομή. Ἡ περιτομή ὠφελεῖ τόν Ἰουδαῖο, ὅταν δέν ξεχωρίζῃ μόνο τήν πρᾶξι αὐτή ἀπό τό νόμο, ἀλλ' ἐφαρμόζῃ ὅλο τό νόμο: *«Ἐάν νόμον πράσσης»* (στ. 25).

Ἄν δέν ἐφαρμόζῃ τό νόμο, ἂν περιφρονῇ τό νόμο, ἂν παραβαίῃ συστηματικά τό νόμο; Τότε δέν τόν καταξιώνει μόνη τῆς ἡ περιτομή. Τότε μοιάζει μέ ἄνθρωπο ἀκροβυστίας, δηλαδή, μέ ἄνθρωπο, πού δέν ἔχει καμμιά σχέσι μέ τό γραπτό νόμο τοῦ Θεοῦ. *«Ἐάν δέ παραβάτης νόμου ᾖς, ἡ περιτομή σου ἀκροβυστία γέγονεν»* (στ. 25). Γίνεται εἰδωλολάτρης, ὄχι μόνο, διότι στήν τάξι τῶν ἐθνικῶν μέ τά ἔργα του ἐκπίπτει, ἀλλά καί διότι εἰδωλοποιεῖ, θεοποιεῖ ἕνα νεκρό τύπο, ὅπως ἦταν ἡ περιτομή. Κάθε προσκόλλησις σέ τύπους, χωρίς νά ζοῦμε τήν οὐσία, πού ἐκφράζουν αὐτοί, ἀποτελεῖ εἶδος εἰδωλολατρίας· θά ἔλεγα, τό χειρότερο καί πιό ἐπικίνδυνο εἶδος εἰδωλολατρίας. Λές, ὅτι λατρεύεις τόν Θεό, ἐνῶ στήν πραγματικότητα εἶσαι εἰδωλολάτρης.

Ὁ ἐφαρμόζων τίς ἐντολές (στ. 26)

Στή συνέχεια ἔρχεται στήν ἄλλη κατάσταση, στήν ἀκροβυστία. Εἶπαμε, ὅτι ὑπό τήν λέξι «ἀκροβυστία» νοεῖται ὁ ἐθνικός, ὁ μή Ἰουδαῖος, ὁ μή γνωρίζων τόν Μωσαϊκό ἢ τόν Εὐαγγελικό νόμο, ὁ διαθέτων μόνο τόν ἔμφυτο μέσα του ἠθικό νόμο. Αὐτός εἶναι δυνατόν νά ξεπεράσῃ τόν Ἰουδαῖο, γιατί ὄχι καί τόν χριστιανό, ὅταν ἡ ζωή του βρίσκεται σέ καλύτερη εὐθυγράμμισι μέ τόν φυσικό νόμο, ἀπό ὅσο εἶναι ἡ ζωή τοῦ Ἰουδαίου μέ τό Μωσαϊκό νόμο, ἢ ἡ ζωή τοῦ Χριστιανοῦ μέ τόν Εὐαγγελικό νόμο.

Εἶναι ἀπόλυτη ἀνάγκη νά τονισθῇ ἡ ἀλήθεια αὐτή, ὄχι μόνο γιά νά ταπεινώσῃ τήν ἐπηρμένη ὄφρυ τῶν κομπαζόντων Ἰουδαίων, ἀλλά καί γιά νά ἐγκωμιάζεται ἡ ἠθική ἀξιοκρατία. Λέει, λοιπόν, στόν ἐπόμενο στίχο ὁ μέγας Παῦλος: *«Ἐάν οὖν ἡ ἀκροβυστία τά δικαιώματα τοῦ νόμου φυλάσῃ, οὐχί ἡ ἀκροβυστία αὐτοῦ εἰς περιτομήν λογισθήσεται;»* (στ. 26).

Σπίν ἀπλοελληνική: «Ἀντίστροφα, ἄν ἕνας ἀπερίτμπος πῆ σύμφωνα μέ τίς ἐντολές τοῦ νόμου, ἡ ἀκροβυστία του δέν εἶναι στά μάτια τοῦ Θεοῦ περιτομή;».

● Ὁ Θεός δέν θά κρίνῃ τόν ἄνθρωπο μ' ἐκεῖνα, πού κληρονόμησε, ἀλλά μ' ἐκεῖνα, πού ὁ ἴδιος καλλιέργησε. Θά κρίνῃ ὄχι μέ βάσι τούς προγόνους του, ἀλλά μέ βάσι τήν προσωπική του πίστι καί ζωή. Μέ κριτήριο πάντοτε τό νόμο, πού διέθετε ὁ ἄνθρωπος. Ὁ ἐθνικός, ὁ μή Ἰουδαῖος καί μή Χριστιανός, διαθέτει τόν φυσικό νόμο. Ὅταν, λοιπόν, ὄχι μόνο εἶναι συνεπής μέ τό νόμο αὐτό, ἀλλά καί εἶναι τόσο θεοσεβής καί ἐνάρετος, σάν νά τηρῇ τίς ἐντολές τοῦ νόμου, τότε μπορεῖ νά μή λογίζεται παιδί τοῦ Θεοῦ; «Ἡ ἀκροβυστία τά δικαιώματα τοῦ νόμου φυλάσσει» (στ. 26).

● Ἄνθρωπος ἔξω ἀπό τήν περιτομή, ἔξω ἀπό τόν Ἰσραήλ, τόν παλιό καί τό νέο, μπορεῖ νά τηρῇ τίς ἐντολές τοῦ νόμου, τίς βασικές ἐντολές, τό «Οὐ κλέψεις», τό «Οὐ μοιχεύσεις», τό «Οὐ ψευδομαρτυρήσεις», τό νόμο τῆς ἐλεημοσύνης. Αὐτός ὁ ἄνθρωπος, μέ ὅσα κάνει, πολιτογραφεῖται μέλος τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. «Οὐχί ἡ ἀκροβυστία αὐτοῦ εἰς περιτομήν λογισθήσεται;» (στ. 26). Δέν θά λογισθῇ ὡς περιτομή, δηλαδή, ὡς ἄνθρωπος τοῦ νόμου, καίτοι τυπικά ἀνήκει σπίν ἀκροβυστία, ἔξω ἀπό τό νόμο; Αὐτός φυσικά ὁ ἄνθρωπος, ἄν τοῦ δοθῇ εὐκαιρία καί ἀκούσῃ τό μήνυμα τῆς σωτηρίας, θά πιστέψῃ ἀμέσως. Εἶναι καλοπροαίρετος.

Γι' αὐτούς λέει ὁ Χριστός, ὅτι θά πάρουν σπὴν βασιλεία τῶν οὐρανῶν τῆ θέσι τῶν θεωρουμένων «υἱῶν τῆς βασιλείας»: «Λέγω ὑμῖν, ὅτι πολλοί ἀπό ἀνατολῶν καί δυσμῶν ἦξουσιν καί ἀνακληθήσονται μετά Ἀβραάμ καί Ἰσαάκ καί Ἰακώβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, οἱ δέ υἱοὶ τῆς βασιλείας ἐκβληθήσονται εἰς τό σκότος τό ἐξώτερον» (Ματθ. ν' 11)).

● Ἀνάξιοι τῆς κλήσεως φάνηκαν οἱ Ἰουδαῖοι. Τῆ θέσι τους σπίν ἀγάπη του Θεοῦ τήν πῆραν θεοσεβεῖς ἐθνικοί. Ποιοί εἶναι ἀληθινά οἱ ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ; Αὐτοί πού Τόν ἀγαποῦν. Καί ποιοί Τόν ἀγαποῦν; Ὅσοι τηροῦν τύπους, πού δέν τούς στοικίζουν τίποτε καί δέν ἀλλάζουν σέ τίποτε τῆ ζωή τους; Ἡ αὐτοί, πού τηροῦν τίς ζωντανές ἐντολές τοῦ Θεοῦ καί προοδεύουν συνεχῶς πνευματικά; Ἀσφαλῶς οἱ δεύτεροι. (Ἰωάν. ιε' 10).

● Ἀξιοί κλήσεως φάνηκαν πολλοί θεοσεβεῖς, πού τούς ἀναφέρει ἡ Ἁγία Γραφή, καί ἄλλοι πολλοί μέσα στούς αἰῶνες, πού καί γι' αὐτούς κτίστηκε ὁ κόσμος, καί γι' αὐτούς σαρκώθηκε ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ, καί γι' αὐτούς καταβλήθηκαν τά λύτρα πάνω στό Σταυρό, καί γι' αὐτούς ἄνοιξε ὁ παράδεισος. Κλασικό παράδειγμα ἀνθρώπου, πού φύλαξε «τά δικαιώματα τοῦ νόμου», χωρίς ν' ἀνήκῃ στούς Ἰουδαίους, καί «λογίσθηκε» ὄχι ἀπλῶς «εἰς περιτομήν», δηλαδή, ἄξιος γιά τῆ συναγωγή, ἀλλ' ἀποδείχθηκε ἄξιος γιά τήν Ἐκκλησία, εἶναι ὁ ἐθνικός ἑκατόνταρχος Κορνήλιος. «Ἀνὴρ ὀνόματι Κορνήλιος, εὐσεβής καί φοβούμενος τόν Θεόν σὺν παντί τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ποιῶν τε ἐλεημοσύνας πολλὰς τῷ λαῷ καί δέομενος τοῦ Θεοῦ διά παντός» (Πράξ. ι' 2).

● «Τά δικαιώματα τοῦ νόμου» εἶναι οἱ ἐντολές. Καί πάνω ἀπό ὅλες ἡ πρώτη ἐντολή, ἡ ἀγάπη. Πῶς μπορεῖ νά μὴν εἶναι παιδί τοῦ Θεοῦ τῆς ἀγάπης ὁ ἄνθρωπος, πού ἐκδηλώνει ἀληθινή ἀγάπη καί θυσιάζεται γιά τήν ἀγάπη; Ὅποιος ἀγαπᾷ τόν Θεό καί τόν ἀδελφό του, αὐτός ἀνήκει στόν Χριστό, ἀφοῦ πάνω σ' αὐτές τίς δύο ἐντολές «ὄλος ὁ νόμος καί οἱ προφῆται κρέμανται» (Ματθ. κβ' 40). Ἄνθρωπος τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ ὅποιος τηρεῖ τίς ἐντολές του.

Δ.Γ.Α.

ΙΩΑΝΝΗΣ ὁ ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ

Κωδικός
01-1323

ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Ἰδιοκτήτης: Σύλλογος «Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής»

Ἐπεύθυνος ἐκδόσεως: Ἀγγελ. Μπότζιου
Χριστοκοπίδου 12 - 105 54 - Ἀθήνα

www.ioannisvaptistis.gr

Τηλέφωνα: 2103212713 & 2109765440

e-mail: info@ioannisvaptistis.gr

Ἐπεύθυνος Τυπογραφείου:

Β. Μπουζάλας. 25 Μαρτίου 124, Περιστερί

Ἐτησία συνδρομή:

Ἐσωτερικοῦ 10 €. Κύπρου 20 €.

Ἐξωτερ.: Εὐρώπης 20 €. Ἀμερικῆς: δολ. 25.

Καναδᾶ καί Αὐστραλίας: δολλάρια 30.

Ἐπιταγές καί ἐπιστολές:

Περιοδικό «Βαπτιστής»

Χριστοκοπίδου 12, 105 54, Ἀθήνα.

Ἐλεύθεροι

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΙ

Τραγούδι ἢ ἀγάπη

Τραγούδι ἢ ἀγάπη. Τραγωδία ἢ ζωή χωρίς τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Καί ἡ τραγωδία γίνεται πιό ἐπικίνδυνη, ὅταν τήν ἀπάτη τῆς ἀμαρτίας τήν ὀνομάζουμε ἀγάπη (Β' Πέτρ. β' 13)! Ἡ διαστροφή εἶναι φρικτή, ὅταν βαφτίζουμε τήν αἰσχρή ἡδονή «ἀγάπη». Σήμερα μέ τό ἔνδυμα τῆς ἀγάπης ἐπιχειροῦμε νά ντύσουμε τόν ἀγοραῖο ἔρωτα, τίς σαρκικές ἀτιμίες, τίς παράνομες σχέσεις, ἀκόμα καί τίς ἀνώμαλες ὀρέξεις!

- Τό «Σέ ἀγαπῶ» σήμερα ἐκφράζει τή σαρκική ἔλξι καί τήν ἐπιθυμία τῆς ἀμαρτωλῆς ἡδονῆς. Εἶναι ἕνα ἄρωμα, πού περιέχει τό δηλητήριο τῆς ἀπάτης, τό δόλο τοῦ μίσους.

- Τό «Σέ ἀγαπῶ» κρύβει τήν ἀπάτη κάποιας διεστραμμένης σχέσεως. Ἀκόμα καί γιά ὁμοφυλοφίλους ἀκοῦς νά λένε: «Ἀγαπιῶνται!» Καί ἐννοοῦν τίς ἀνώμαλες πράξεις τους!

- Ἡ ἀγάπη εἶναι τό ὑψιστο χάρισμα.

- Ὑψιστο, διότι τό χαρίζει ὁ Ὑψιστος.

- Ὑψιστο, διότι αὐτό ἀπό τό ὕψος τοῦ οὐρανοῦ κατέβασε τόν Υἱό τοῦ Θεοῦ καί σαρκώθηκε.

- Ὑψιστο, διότι αὐτό ἀνεβάζει τόν ἄνθρωπο στό οὐράνιο ὕψος, στή βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

- Ὑψιστο, διότι ἀπαιτεῖ κόπο. Καί γιά ὅσα ὁ ἄνθρωπος κοπιάζει στή γῆ, ἀμείβεται στόν οὐρανό.

- Χάρισμα ἢ ἀγάπη, πού διαφέρει ἀπό τά θαυμαζόμενα συνήθως χαρίσματα. Μόνο αὐτό τό χάρισμα τό καλεῖ ὁ Παῦλος «ὁδόν». «Καί ἔτι καθ' ὑπερβολήν ὁδόν ὑμῖν δείκνυμι» (Α' Κορ. ιβ' 31).

- Εἶναι δρόμος, καί δρόμος μακρὺς.

- Εἶναι δρόμος, καί δρόμος ἀνηφορικός. Εἶναι πορεία, καί πορεία ματωμένη. Εἶναι ὄρειβασία, καί ὄρειβασία μέ τό φορτίο ἑνός σταυροῦ.

- Συγκρίνει ὁ Παῦλος τήν ἀγάπη μέ τά τότε θαυμαζόμενα χαρίσματα. Καί βεβαιώνει, ὅτι χωρίς τήν ἀγάπη ὅλα ὄχι μόνο εἶναι ἄχρηστα γι' αὐτόν πού τά ἔχει, ἀλλά καί ἐπιζήμια.

Ντύσιμο ἢ γδύσιμο;

Ποιός κανονίζει τήν ἐμφάνισι τῶν γυναικῶν, ἰδίως τώρα τό καλοκαίρι; Ἡ αἰσχύροτητα ἢ ἡ σεμνότητα; Ἡ αἰδώς ἢ ἡ ἀναισχυντία; Ὁ σεβασμός ἢ ἡ ξετσιπωσιά; Καί μόνο πού ξεκινήσαμε τό θέμα τοῦ ντυσίματος ἢ μᾶλλον του γδυσίματος τῶν γυναικῶν τό καλοκαίρι, γελᾶνε πολλοί καί ἀντιδροῦν:

—Μ' αὐτό θά ἀσχολούμαστε; Ἐχουμε τόσα ἄλλα προβλήματα!

- Ὑπάρχει πιό σοβαρό θέμα ἀπό ἐκεῖνο, πού ἀσχολήθηκε ὁ ἴδιος ὁ Κύριός μας, ὁ Ἰησοῦς Χριστός; Καί ἕνα βλέμμα πονηρό νά ρίξη ὁ ἄνδρας σέ μιά γυναῖκα, ἰσοδυναμεῖ μέ μοιχεία! «Ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τό ἐπιθυμῆσαι αὐτήν, ἤδη ἐμοίχευσε αὐτήν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ» (Ματθ. ε' 28). Τό πονηρό βλέμμα τό προκαλεῖ κυρίως ἡ ἄσεμνη γυναῖκα. Καί τό πονηρό βλέμμα, πού ἀνάβει σαρκική φωτιά, τό ρίχνει καί χωρίς νά τό θέλη ἕνας ἄνδρας, ὅταν γύρω του, στό δρόμο, στά μέσα συγκοινωνίας, παντοῦ προκαλεῖται ἀπό τήν γύμνια τῶν γυναικῶν. Καί ὄχι μόνο ἔξω κυκλοφορεῖ ἡ γυμνότητα, ἰδίως τό καλοκαίρι, ἀλλά βρίσκεται χειμῶνα καλοκαίρι στό ἰντερνέτ, πού διαθέτουν πλέον τά περισσότερα κινητά τηλέφωνα. Γιά ἕνα χριστιανό ἄνδρα, νέο ἢ καί ἡλικιωμένο, τό σπου-

δαιότερο θέμα (ή μεγαλύτερη νίκη) είναι να κρατήσει τα μάτια του **ἀγνά**.

- Υπάρχει πιά σοβαρό θέμα από αυτό που ασχολείται ο απόστολος Παῦλος; Μιλάει όχι ἀπλῶς για σεμνή στολή στις γυναίκες, ἀλλά για **καταστολή**, δηλαδή, να καλύπτεται ὅλο τό σῶμα τους καί να μήν ὀδηγῆ ἡ ἀπρεπής ἐμφάνισις σέ σαρκικές ἐπιθυμίες τούς ἄνδρες.

«Βούλομαι τάς γυναῖκας ἐν καταστολή κοσμίῳ, μετά αἰδοῦς καί σωφροσύνης κοσμεῖν ἑαυτάς...» (Α' Τιμ. β' 9).

- Υπάρχει πιά σοβαρό θέμα από τό πυράκτωμα τῆς **σεξουαλικῆς φωτιάς**, πού γίνεται καμίνι ἀπό τήν ἔκθεσι γυμνοῦ σώματος, ἢ ἀνδρός ἢ γυναίκος;

Ἄς μή σπεύσουν μερικοί να δικαιολογήσουν τό γυμνισμό, λέγοντας:

—Μπορεῖ ἐξωτερικά νᾶναι ἄσεμνοι, ἀλλά μέσα τους εἶναι... καλοί ἄνθρωποι! Ὁ Θεός βλέπει τό μέσα, ὄχι τό ἔξω!

Ἄς ἀκούσουμε τόν ἱερό Χρυσόστομο: «Καί ἡ στολή κατεσταλμένη... Ἡ γάρ τῶν μελῶν τῶν ἐξωθεν εὐταξία εἰκῶν τις ἐστὶ τῆς ἐν τῇ ψυχῇ καταστάσεως» (Ε. Π. Ε. 36,88-90). Μετά φρασις: Καί τό ντύσιμο νᾶναι σεμνό. Διότι ἡ καλή ἐξωτερική ἐμφάνισις εἶναι καθρέφτης τῆς καταστάσεως πού ἐπικρατεῖ στήν ψυχή.

- Ὁ Θεός βλέπει καί τό μέσα καί τό ἔξω. Καί δέν μπορεῖ να θεωρῆ ἅγιο ὅποιον ὀδηγεῖ τούς ἄλλους στήν ἁμαρτία!

Ἡ εὐσεβῆς γυναῖκα μπροστά τῆς ἔχει ὡς **πρότυπο** (μοντέλο) τίς **ἅγιες γυναίκες**, πού ὅλες παριστάνονται στίς εἰκόνες σεμνά ντυμένες. Για τήν εὐσεβῆ γυναῖκα ἡ μόδα τοῦ ντυσίματος, καί μέσα καί ἔξω ἀπ' τό Ναό, λέγεται **«σεμνότητα»**.

- Πιστεύουμε, ὅτι για τίς περισσότερες γυναίκες, πού τολμοῦν μέ κυνισμό να μπαίνουν σέ ἱερό χῶρο (μέ ἄσεμνο ντύσιμο, πού μάλλον μέ **γδύσιμο** ἰσοδυναμεῖ), δέν ἰσχύει τό ἐλαφρυντικό τῆς ἀγνοίας. Ξέρουν, ὅτι ἡ ἐμφάνισις τους εἶναι προκλητική. Καί ὄχι μόνο τό ξέρουν, ἀλλά τό... κάνουν ἐπίτηδες.

Γι' αὐτό **«γδύνονται»**, ὄχι φυσικά γιατί ζεσταίνονται, ἀλλά πρωτίστως γιατί θέ-

λουν να **προκαλέσουν** τά βλέμματα τῶν ἀνδρῶν.

Ἄν ὁ Κύριός μας ἔβγαλε ἔξω ἀπ' τό Ναό τοῦ «Σολομῶντος» (τῆς παλαιᾶς λατρείας) ὅσους τόν βεβήλωναν, θά ἐπέτρεπε τῇ **βεβήλωσι** τοῦ Ναοῦ τῆς Καινῆς Διαθήκης; Εἶδε τότε μέσα στό Ναό **«πρόβατα καί περιστέρια»** καί χρησιμοποίησε φραγγέλιο (Ἰωάν. β' 18). Καί θά ἔμενε ἀδιάφορος μπροστά σέ ἄσεμνα καί ἀναιδῆ πρόσωπα, πού κάθε ἄλλο παρά λευκά περιστέρια καί ἄκακα πρόβατα εἶναι;

- Ὁ Ναός εἶναι **τόπος ἡσυχίας** καί ὄχι ἐσωτερικῆς ταραχῆς καί ἐξωτερικῆς ἀναταραχῆς. Πῶς εἶναι δυνατόν να «διάγωμεν ἡσυχίον βίον ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καί σεμνότητι» (Α' Τιμ. β' 2), ὅταν καί σ' αὐτήν ἀκόμα τήν ἱερή μας σύναξι, στίς ἱερές ἀκολουθίες τῆς πίστεώς μας ταραζώμαστε; Καί ἡ ταραχή προέρχεται ἀπ' τήν **ἀσεβεία** (τό ἀντίθετο τῆς εὐσεβείας) καί ἀπ' τήν **ἀναιδεία** (τό ἀντίθετο τῆς σεμνότητας).

- Τό θέμα τῆς γυμνιστικῆς μόδας κατά τούς θερινούς μήνες δέν εἶναι παρωνυχίδα. Εἶναι σοβαρό. Ἄν ἀπαιτῆ μικρή θυσία τό **σεμνό ντύσιμο**, δέν ἀξίζει αὐτή ἡ θυσία; Οἱ μάρτυρες θυσίαζαν τή ζωή τους, για να μήν ἀρνηθοῦν τό Χριστό καί χάσουν τήν οὐράνια βασιλεία Του. Καί οἱ σημερινοί χριστιανοί δέν μποροῦν να καλύψουν τό σῶμα τους για να μήν κολαστοῦν;

- Ἡ Ἐκκλησία ἔχει τούς τρόπους για να περιφρουρῆ τήν ἀγιότητα τῆς λατρευτικῆς τῆς συνάξεως. Τό «πάντα κατά τάξιν καί εὐσχημόνως γινέσθω» (Α' Κορ. ιδ' 40) δέν εἶναι σχῆμα λόγου. Εἶναι λόγος, νοθεσία, προτροπή. Ἄλλ' εἶναι καί ἐνέργεια. Ἄς ἐπανέλθῃ, λοιπόν, στή λατρεία μας ὁ ἅγιος θεσμός τῶν **διακονισσῶν**. Ἦσαν ἐνάρετες γυναίκες, πού φρόντιζαν, ὡς **«εὐταξίαι»**, για τήν ὄλη παρουσία τῶν γυναικῶν κατά τόν καιρό τῆς λατρείας.

Ζήτω ὁ δολοφόνος!

Μπορεῖς, λοιπόν, να σκοτώνῃς ἀθῶ-
ς ἀνθρώπους κατά συρροήν, καί
 ὕστερα να βάζῃς ὀμόφρονές σου
 να διαδηλώνουν καί να ἐκβιάζουν, να

βιαιοπραγούν και ν' απειλούν, για να δείχνουν σέ σένα (τό δολοφόνο) «άνθρωπινη» συμπεριφορά! Πρόκειται για τήν περίπτωσι **Κουφοντίνα**, έγκεφάλου τής τρομοκρατικῆς συμμορίας «17 Νοέμβρη», πού κατηγορεῖται για περισσότερους από **δέκα φόνους** και έχει καταδικασθῆ σέ έννέα φορές ισόβια δεσμά.

Βεβαίως θά μπορούσε κανείς να δῆ μέ κάποια συμπάθεια και τόν Κουφοντίνα, αν έδειχνε ἴχνος μεταμέλειας για τά φρικτά έγκλήματα. Άλλ' ο Κουφοντίνας ὄχι απλῶς δηλώνει **άμετανόητος** για ὅσα διέπραξε, αλλά και φαίνεται συνδεδεμένος μέ ομάδες **αναρχικῶν** και **αντιεξουσιαστῶν**, πού θεωρητικά υποστηρίζουν τῆ βία και προβαίνουν σέ **πράξεις βίας**.

Αυτό τί σημαίνει; Ὅτι δέν ισχύει για τόν Κουφοντίνα ἡ «εὐεργετική» διάταξις ὀλιγοήμερης άδειας σέ φυλακισμένους, πού έχουν διανύσει κάποιο μέρος τής ποινῆς τους.

• Ἐπ' ευκαιρία να ξανασημειώσουμε, ὅτι ὁ **νόμος Παρασκευοπούλου**, πού άνοίγει τίς πόρτες τῶν φυλακῶν και άφήνει ελεύθερους (υπό μορφήν άδειας ἢ παντοτινά για διάφόρους λόγους) **βαρυνποιίντες** έγκληματίες, έχει κατατρομοκρατήσει τήν έλληνική κοινωνία. Ἦδη κυκλοφορούν ελεύθεροι περίπου δέκα χιλιάδες βαρυνποιίντες, πολλοί τῶν ὁποίων είναι επικίνδυνοι για επανάληψη τής έγκληματικῆς τους δράσεως.

• Ἡ περίπτωση τῶν Κουφοντίνα είναι τό άποκορύφωμα τής θρασύτητας τῶν δολοφόνων και τῶν υποστηρικτῶν τους. Κατά πῶτον, ὁ ἴδιος, ὅπως ἤδη έχει σημειωθῆ, είναι άμετανόητος. Ἐχει **πρωμένη συνείδησι**. Χαίρεται πού άφαίρεσε τόσες ανθρώπινες ζωές!

• Κατά δεύτερον, στίς δύο προηγούμενες ὀλιγοήμερες άδειες πού έλαβε, κατά τήν έξοδό του από τήν πόρτα τής φυλακῆς έπεσε στήν άγκαλιά δεκάδων ὁμοϊδεατῶν του, πού τόν **χειροκροτοῦσαν** και τόν ζητωκραύγαζαν! Τό να χειροκροτῆς ένα ψυχρό τρομοκράτη δολο-

φόνο, σέ καθιστᾶ **συνένοχο**, αλλά και ὑποπτο, ὅτι και στό δικό σου τό μυαλό φαίνεται «λογικό» να σκοτώνης άνυποψίαστους πολίτες.

• Κατά τρίτον, ἡ άρνησις τής εισαγγελικῆς άρχῆς να δοθῆ και τρίτη άδεια έξόδου στόν Κουφοντίνα, πυροδότησε ομάδες και ὀργανώσεις αναρχικῶν και αντιεξουσιαστῶν, πού ἤδη προβαίνουν σέ πράξεις βίας και **διαδηλώσεις** ὑπέρ τοῦ Κουφοντίνα. Ὁ περιβόητος **Ρουβίκωνας** εισβάλλει σέ δημόσια κτήρια, σέ ὑπουργεία, ὅπως τό Ἐθνικῆς Ἀμύνης και τῶν Οἰκονομικῶν, στό Συμβούλιο τής Ἐπικρατείας, ακόμα και στό ὑπουργεῖο Δημοσίας Τάξεως («Προστασίας τοῦ Πολίτη»), άσχημονεῖ, βιαιοπραγεῖ, πετάει προκηρύξεις, ρίχνει μπογιές, σπάει πόρτες, καταστρέφει γραφεῖα, και ὅλα αυτά μέ τελευταῖο αίτημά του τήν... άπελευθέρωσι τοῦ Κουφοντίνα!

• Κατά τέταρτον, ἡ Κυβέρνησις συμπεριφέρεται στά «παιδιά» τοῦ Ρουβίκωνα, αλλά και άλλων αναρχικῶν ομάδων, σάν να είναι... **δικά της παιδιά!** Κανένας μέχρι τώρα δέν έχει δικασθῆ και τιμωρηθῆ. Τά ρουβικωνόπαιδα μπῆκαν ακόμα και στή Βουλή άνενόχλητα, έκαναν ὅ,τι έκαναν και ὕστερα, αντί να μποῦν σέ «κλοῦβες» να ὀδηγηθοῦν στό αυτόφωρο, τούς έπιβίβασαν σέ ὀχήματα (έντολή τοῦ προεδρείου τής Βουλῆς!) και τούς πῆγαν... σπίτι τους!

• Τελικά σ' αυτόν τόν τόπο θά κυβερνοῦν οἱ αναρχικοί και αντιεξουσιαστές; **Ἄστυνομία** βεβαίως ὑπάρχει. Ἄλλ' ὅταν τῆς δένουν τά χέρια, οἱ κακοποιοῖ άνενόχλητοι θά δροῦν.

• Ὁ **Χριστιανισμός** είναι εναντίον κάθε μορφῆς βίας, λεκτικῆς, σωματικῆς, αλλά και ιδεολογικῆς. Ὅποιος έχει έπιχειρήματα, δέν έχει γροθιές και ὄπλα και βρισιές και καταπίεσι.

Σέβεται ὁ Χριστιανισμός τήν έλευθερία, αλλά σέβεται και τήν κρατική δύναμι, πού εξασφαλίζει τήν έλευθερία και τιμωρεῖ τούς τρομοκράτες (Ρωμ. ιγ' 4).

• Και τούς κακοποιούς και δολοφό-

νους αγαπά ὁ Χριστός, ἐφ' ὅσον μάλιστα ζητοῦν ἔλεος καὶ συγγνώμη.

Ληστής ὁ πρῶτος κάτοικος τοῦ παραδείσου! Ληστής ὁμως, πού δέν καυχιέται σάν τόν Κουφοντίνα γιά τίς ἐγκληματικές του πράξεις, ἀλλά μετανιωμένος παραδέχεται: «*Ἄξια ὧν ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν*». Συντετριμμένος ζητάει τήν ἀγάπη τοῦ **ἐλεήμονος Χριστοῦ**, καί ὄχι τίς ἀγκαλιές ἀναρχικῶν καί ὑποψηφίων δολοφόνων, ὅπως ὁ φρικτά ἀμετανόητος ἀρχιδολοφόνος Κουφοντίνας!

Χοιρώδης περηφάνεια!

Ξ γιναν μεγαλειώδη **συλλαλητήρια** γιά τήν Ἑλληνικότητα τῆς Μακεδονίας μας. Ἡ Βουλή τῶν Ἑλλήνων σιώπησε. Τό μέγαρό της δέν φωταγωγήθηκε. Γιορτάζονται ἱστορικά γεγονότα τῆς πατρίδας μας. Ἡ Ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν δέν φωταγωγεῖται.

• Ὅταν ὁμως οἱ **ὁμοφυλόφιλοι** θέλησαν νά δείξουν τή δύναμί τους (μέσω τῆς ἀνώμαλης ἀδυναμίας τους), τότε ὅλος ὁ κυβερνητικός καί δημοτικός μηχανισμός ἔτρεξαν νά τιμήσουν μέ κάθε τρόπο τό Athens pride, τό φετινό **φεστιβάλ Ὑπερηφάνειας** τῶν κάθε μορφῆς Gay, πού ὠργανώθηκε στίς 9 Ἰουνίου.

• Γιορτάζουν οἱ διεστραμμένοι, οἱ ἐκφυλοί, πού ζοῦν ἄντρες μέ ἄντρες καί γυναῖκες μέ γυναῖκες! Γρήγορα νά φωταγωγηθῆ ἡ Βουλή μέ τά χρώματα τῆς σημαίας τοῦ Gay pride!

• Γιορτάζουν οἱ ὁμοφυλόφιλοι! Γρήγορα, σπεύσατε νά δώσετε τό «παρών». Παρών ὁ πρωθυπουργός κ. Τσίπρας μέ εἰδικό μήνυμά του. Παρών ὁ κυβερνητικός ἐκπρόσωπος κ. Τζανακόπουλος. Παρών ὁ δήμαρχος Ἀθηναίων κ. Καμίνης. Παροῦσα ἡ περιφερειάρχης Ἀττικῆς κ. Δούρου. Παρών ὁ ὑφυπουργός κ. Μπαλάφας. Παρών σύσσωμος σχεδόν ὁ πολιτικός κόσμος, δι' ἐκπροσώπων του. Καί ὅλοι καμάρωναν τίς δημόσιες ἀσχημοσύνες τῶν ἐκφύλων.

Ρωτᾶμε κυβέρνησι καί ἀντιπολίτευσι: Καμαρώνετε τό βρωμερό ἄτομο, πού προσέβαλε τά ἱερά τῆς πίστεώς μας, πού σκέπαζε τά ἀπόκρυφά του μέ τήν εἰκόνα ἐνός ἀγίου; **Δέν ντρέπεσθε πλέον τίποτε;** Τούς ἀφήνετε νά κάνουν δημόσια ὄλα τά αἴσχη! Ἄλλ' ὄχι καί νά προσβάλλουν τό **Σταυρό καί τοὺς Ἁγίους!**

• Οὔτε σέ ἐθνική γιορτή δέν μαζεύτηκε τόσος κόσμος στήν πλατεία Συντάγματος, ὅσος μαζεύτηκε μέ τό **συναγερμό τῶν ἀνωμάτων.**

• Βρέθηκαν βέβαια καί ἐλάχιστοι βουλευτές, πού δήλωσαν, ὅτι ἡ φωταγωγῆσις τοῦ κτηρίου τῆς Βουλῆς πρὸς τιμήν τῶν Gay ὑπῆρξε **βεβήλωσις.** Ἡ δέ παρέλασις τῶν ἐκφύλων μέ τίς ἐκκεντρικές τους ἐμφανίσεις καί τά βρωμερά τους συνθήματα μπροστά ἀπό τό μνημεῖο τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου ὑπῆρξε **ἐθνική ἀσέβεια.**

• Ἡ θυσία τῶν ἡρώων τῆς Πατρίδος δέν συγκινεῖ πλέον τοὺς κυβερνῶντες. Ἔνα τοὺς ἐνδιαφέρει: «*Τό δικαίωμα ἐκφρασης τῆς διαφορετικότητας καί τοῦ σεξουαλικοῦ προσανατολισμοῦ*»!

Τό δικαίωμα τῶν **χοίρων** νά κυλιοῦνται στά σκαλοπάτια τῆς Βουλῆς πότε θά ἐπιτραπῆ; Τό δικαίωμα τῶν **σκύλων** νά κοπρίζουν μέσα στή Βουλή πότε θά ἐπιτραπῆ;

Ὅσοι μποροῦν, ἄς στείλουν τά 10 εὐρώ καί γιά τό 2018

Οἱ φίλοι ἀναγνώστες ἄς στείλουν τή συνδρομή (10 εὐρώ) καί γιά τό ἔτος **2018.**

• Στό λογαριασμό:

0026.0236.39.0100353548 EUROBANK.

IBAN: GR 7902602360000390100353548

• Στό λογαριασμό:

123002002008865 ALPHA BANK.

IBAN: GR 120140 1230 1230 0200 2008 865

• Ταχυδρομικά στή διεύθυνσι: «**Βαπτιστής**», **Χριστοκοπίδου 12, 10554, Ἀθήνα.**

• Τοῦ ἐξωτερικοῦ τό ἔμβασμα στό ὄνομα «**Βαπτιστής**» (χωρίς τή λέξι Περιοδικό).

Τηλ.: **2103212713 - 2103212107.**